

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๑๒
วันพุธ ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกัระณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	(ลาการประชุม)
--------------------------	---------------

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางสาววิลาวรรณ ร่ำริน

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นางกาญจนารัตน์ สีวิโรจน์

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นางสาวฐิติพร วิชัยชนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางซีนสุมน นีวาทวงษ์

๒. นางสาวสุจิตตา มโหธร

๓. นายวิชัยพล ฉวีวรรณ

ผู้อำนวยการกองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

ผู้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเชิญมาร่วมประชุม

สำนักงานศาลยุติธรรม

๑. นายโสภณ โรจน์อนนท์

ประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมืองในศาลฎีกา

๒. นายอธิคม อินทุภูติ

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

๓. นายไพโรจน์ โปเส็ม

ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

๔. นายณรงค์ ทับทิมไสย์

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วย

ผู้พิพากษาศาลฎีกา

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๐๑ วันจันทร์ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงครั้งที่ ๓๑๑ วันอังคาร ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเริ่มพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ประธานกรรมการสอบถามว่า ในประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีข้อหาหรือมายังคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับระยะเวลาหนึ่งร้อยห้าสิบวันที่ต้องดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัตินั้น มีความหมายครอบคลุมเพียงใด

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทึกเจตนาารมณัร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการได้มีการพิจารณาในประเด็นดังกล่าว โดยใช้วิธีการสืบค้นจากรายงานการประชุมประกอบกับบันทึกการประชุม พบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับระยะเวลาหนึ่งร้อยห้าสิบวันนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีเจตนาารมณัให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน โดยไม่รวมถึงระยะเวลาในการประกาศผลการเลือกตั้ง และสอบถามว่า ในประเด็นนี้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรมีหนังสือตอบข้อหาหรือดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตอบข้อหาหรือของคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วและคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจนำประเด็นดังกล่าวเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้อย่างไรก็ตาม ตามรัฐธรรมนูญในประเด็นการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญนั้น แม้ไม่มีข้อโต้แย้งกันระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ตาม คณะกรรมการการเลือกตั้งก็สามารถนำประเด็นข้อสงสัยเกี่ยวกับการตีความในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวได้อยู่แล้ว ดังนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่มีหน้าที่ที่จะต้องตอบข้อหาหรือดังกล่าวแต่อย่างใด

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทึกเจตนาารมณัร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า หากมีการนำประเด็นดังกล่าวเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญก็มักรับฟังเจตนาารมณัของผู้ร่างเป็นสำคัญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ขอให้คณะอนุกรรมการดำเนินการตรวจสอบถึงเจตนาารมณัในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญโดยพิจารณาจากรายงานการประชุมในครั้งที่มีผู้แทนของคณะกรรมการการเลือกตั้งมาร่วมประชุมในประเด็นดังกล่าว และให้นำความเห็นดังกล่าวมาเป็นฐานในการตอบข้อหาหรือต่อไป หากในอนาคตมีความจำเป็นจะต้องตอบข้อหาหรือนั้น อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่อยู่ในฐานะเป็นหน่วยงานที่สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับการตีความกฎหมาย คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่ควรตอบข้อหาหรือในประเด็นเกี่ยวกับการตีความกฎหมาย

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเรื่องการประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว เห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถทยอยประกาศผลการเลือกตั้งได้ ซึ่งอาจต้องใช้ระยะเวลาในการประกาศผลการเลือกตั้งเป็นระยะเวลาานาน ดังนั้น ระยะเวลาหนึ่งร้อยห้าสิบวัน หมายถึง ระยะเวลาที่บัญญัติให้มีการจัดให้มีการเลือกตั้งเท่านั้น โดยไม่นับรวมระยะเวลาในการประกาศผลการเลือกตั้ง

จากนั้น ประธานกรรมการกล่าวเชิญประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา และผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงแสดงความเห็น พร้อมทั้งเสนอแนะเกี่ยวกับบทบัญญัติในบางมาตราที่บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

นายอริคม อินทุพุติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาแล้วเสร็จในเบื้องต้น สำนักงานศาลยุติธรรม และผู้พิพากษาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา มีข้อสังเกตในประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นการบัญญัติถ้อยคำในร่างมาตรา ๑๑ วรรคห้า

นายอริคม อินทุพุติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า การบัญญัติความว่า “ในกรณีที่ผู้พิพากษาใดในองค์คณะพ้นจากหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ หรือมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ทำให้ผู้พิพากษาผู้นั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ให้ถือว่าผู้พิพากษาเท่าที่มีอยู่เป็นองค์คณะผู้พิพากษาต่อไปได้ เว้นแต่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงเจ็ดคน ในกรณีที่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงห้าคน...” ซึ่งการบัญญัติความว่า “ในกรณีที่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงห้าคน” น่าจะเป็นการพิมพ์ผิด เนื่องจากข้อความที่ถูกต้องควรบัญญัติโดยใช้ความว่า “ในกรณีที่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงเจ็ดคน” น่าจะเป็นข้อความที่ถูกต้อง

ประธานกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑ วรรคห้า ตามที่ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมเสนอเป็นดังนี้ “ในกรณีที่ผู้พิพากษาใดในองค์คณะพ้นจากหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ หรือมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ทำให้ผู้พิพากษาผู้นั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ให้ถือว่าผู้พิพากษาเท่าที่มีอยู่เป็นองค์คณะผู้พิพากษาต่อไปได้ เว้นแต่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงเจ็ดคน ในกรณีที่ผู้พิพากษาในองค์คณะเหลือไม่ถึงห้าเจ็ดคน หรือในกรณีที่ประธานศาลฎีกาเห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษาเข้ามาแทนที่ให้ครบจำนวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง โดยผู้พิพากษาที่ได้รับเลือกนั้นให้อำนาจเช่นเดียวกับผู้พิพากษาอื่นในองค์คณะที่ตนเข้าแทนที่ และสามารถตรวจสำนวนและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาได้”

ประเด็นการบัญญัติถ้อยคำในร่างมาตรา ๑๘ วรรคสอง

นายอริคม อินทุพุติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ในระหว่างพิจารณาศาลมีอำนาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้” ดังนั้น ความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๘ วรรคสอง จะต้องบัญญัติให้สอดคล้องกับความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ ความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ความว่า “ผู้พิพากษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกา” หมายถึง ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา (ผู้ช่วยเล็ก) และผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา (ผู้ช่วยใหญ่) ดังนั้น การบัญญัติความในร่างมาตรา ๑๘ วรรคสอง ควรแก้ไขจากความว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา” เป็นความว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา” เพื่อให้สอดคล้องกับการบัญญัติถ้อยคำในร่างมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘ วรรคสอง ตามที่ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ เป็นดังนี้ “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้พิพากษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา”

ประเด็นการฟ้องจำเลยโดยไม่มีตัวจำเลย ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามร่างมาตรา ๒๖

นายไพโรจน์ โปเล็ม ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ชี้แจงว่า ความที่บัญญัติอยู่ในร่างมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ความว่า “เว้นแต่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะออกหมายเรียกหรือหมายจับเพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้ศาลรอการรับคำฟ้องไว้พิจารณาก่อนจนกว่าจะพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว” ซึ่งการบัญญัติความในลักษณะดังกล่าว อาจจะยังไม่เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติเท่าที่ควร กล่าวคือ ในประเด็นการฟ้องโดยไม่มีตัวจำเลยนั้น จะมีความเชื่อมโยงกับเรื่องการพิจารณาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งจะมีกระบวนการในการออกหมายจับในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ในกรณีดังกล่าวจะบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔/๑ เรื่องการแสวงหาข้อเท็จจริง หลังจากนั้น จะมีกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๗ ในขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๗ นั้น จะมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ต่อมาจะเป็นขั้นตอนตามมาตรา ๕๓ โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยชี้มูลความผิดตามข้อกล่าวหา หากมีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติในมาตรา ๗๒ ถึงมาตรา ๗๔ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการฟ้องคดีต่อศาล โดยในวันฟ้องคดีให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบรายงานตัวต่อศาล ซึ่งจะเห็นได้ว่ากระบวนการในการออกหมายจับอยู่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่แล้ว แต่ในทางปฏิบัติไม่มีการออกหมายจับในชั้นนี้เลย ดังนั้น ควรกำหนดให้มีการออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอย่างช้าที่สุดเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดว่าผู้ถูกกล่าวหา มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหาแล้ว เนื่องจากเมื่อมีหลักฐานในการออกหมายจับแล้ว การฟ้องคดีต่อศาลก็จะสามารถทำได้ แม้ไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาศาลในวันฟ้องคดี

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาไต่สวนคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีขั้นตอนในการแจ้งข้อกล่าวหา โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาไปยังผู้ถูกกล่าวหา แล้วกำหนดระยะเวลาให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการใดๆ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จะพิจารณาชี้มูลความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหาต่อไป หากชี้มูลว่ามีมูลความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา ถือว่าคดีดังกล่าวมีพยานหลักฐานเป็นที่ยอมรับแล้วแล้วผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดจริง จากนั้นจะเป็นกระบวนการฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งกระบวนการฟ้องคดีต่อศาลนั้น จะมีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปศาล ซึ่งในอดีตคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เคยออกหมายจับในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เลย เนื่องจากรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้ศาลเท่านั้นเป็นผู้มีอำนาจในการออกหมายจับ เหตุที่บัญญัติให้ศาลกำหนด

ระยะเวลาเพื่อจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาภายในเก้าสิบวัน ไว้ในร่างมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อเป็นหลักประกันความยุติธรรมให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาว่า กระบวนการก่อนฟ้องคดีต่อศาลได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาจริง โดยให้ศาลมีอำนาจในการออกหมายจับได้เองเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ก่อนที่ศาลจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาต่อไป

นายไพโรจน์ โปเลียม ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา กล่าวว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดผู้ถูกกล่าวหาแล้วก็ควรถือเป็นเหตุที่จะออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาได้ทันทีเพื่อนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาดำเนินคดีในศาล และในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการร้องทุกข์กับตำรวจเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับ จึงเห็นว่าควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาเองได้

นายอติคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม สอบถามว่า หากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. มีเนื้อหาเช่นเดียวกับความในมาตรา ๗๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วจะต้องมีกระบวนการขอให้ศาลออกหมายจับมาแล้วหนึ่งครั้งก่อนที่จะฟ้องคดีต่อศาลได้ จึงเห็นว่าเมื่ออัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ไม่ควรกำหนดให้มีการขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาได้

นายณรงค์ ทัททิมาไสย์ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดผู้ถูกกล่าวหาแล้วจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๗๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นหลักการทั่วไปในการดำเนินคดีอาญาว่าให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาก่อนฟ้องคดี และควรนำหลักการในเรื่องนี้มาใช้ในการดำเนินคดีผู้ถูกกล่าวหาด้วย หากไม่สามารถนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาดำเนินคดีได้จึงจะดำเนินการฟ้องคดีโดยไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาตามร่างมาตรา ๒๖ ต่อไป

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๖ ในการยื่นฟ้องคดีต่อศาลให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาศาลในวันฟ้องคดี ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลและอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหลักฐานแสดงต่อศาลว่าได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่ยังไม่ปรากฏตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาล เว้นแต่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะออกหมายจับหรือหมายจับเพื่อไม่ให้ตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลต่อศาลที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินห้าวันนับที่ได้ ในกรณีที่เช่นนั้นให้ศาลขอตำรวจจับตัวฟ้องไว้พิจารณาคดีจนพ้นโทษพ้นทัณฑ์โทษแล้วตั้งศาล และให้เป็นหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องปฏิบัติหรือดำเนินการให้เป็นไปตามหมายจับหรือหมายจับไม่迟เรี

การแจ้งตามวรรคหนึ่งถ้าได้ส่งหนังสือถึงผู้ถูกกล่าวหา ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว

เมื่อศาลรับคำฟ้องไว้พิจารณาตามวรรคหนึ่งแล้ว หรือในกรณีที่จำเลยหลบหนีในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำอายุความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับการพิจารณาคดีนั้น”

นายณรงค์ ทับทิมไสย์ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา สอบถามว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสามโดยกำหนดว่า มิให้นำอายุความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากกำหนดว่ามีให้นำอายุความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้แล้ว อาจทำให้คดีค้างการพิจารณาอยู่ในศาลเป็นระยะเวลานาน การกำหนดว่ามีให้นำอายุความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ จึงเหมาะสมแล้ว

ประเด็นการรื้อฟื้นคดีขึ้นมาพิจารณาใหม่ตามร่างมาตรา ๒๘

นายอธิคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม กล่าวว่า ร่างมาตรา ๖๐ กำหนดว่าจำเลยจะสามารถยื่นอุทธรณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้แสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์ แต่ร่างมาตรา ๒๘ ซึ่งเป็นเรื่องการขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นมาพิจารณาใหม่กำหนดว่าให้จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลด้วยตนเองโดยไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนว่าจำเลยต้องมาแสดงตนต่อศาล

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๒๘ ความว่า “จำเลยจะยื่นคำร้องต่อศาลด้วยตนเอง” อาจทำให้จำเลยมอบหมายให้ผู้อื่นมายื่นคำร้องต่อศาลโดยตนเองไม่ได้มาแสดงตนต่อศาล

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ควรคำนึงถึงกรณีที่จำเลยอยู่ในระหว่างการได้รับโทษจำคุกและไม่สามารถมายื่นคำร้องด้วยตนเอง

ประธานกรรมการกล่าวว่า การรื้อฟื้นคดีขึ้นมาพิจารณาคดีใหม่จะเป็นกรณีที่ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาตามร่างมาตรา ๒๗ ซึ่งเป็นการพิจารณาคดีโดยไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหา หากเป็นการดำเนินคดีโดยมีตัวผู้ถูกกล่าวหา และศาลมีคำพิพากษาเป็นประการใดแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาก็สามารถอุทธรณ์คำพิพากษาได้ ทั้งนี้ เสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ ในคดีที่ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาตามมาตรา ๒๗ และมีคำพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด ถ้าภายหลังจำเลยมีพยานหลักฐานใหม่ที่ทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ จำเลยจะมาแสดงตนต่อศาลและยื่นคำร้องต่อศาลด้วยตนเองเพื่อขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นมาพิจารณาใหม่ได้ แต่ต้องยื่นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้ศาลมีอำนาจสั่งรื้อฟื้นคดีขึ้นมาพิจารณาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร

การดำเนินการในการรื้อฟื้นคดีขึ้นมาพิจารณาใหม่ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา”

จากนั้น ประธานกรรมการสอบถามความคิดเห็นของผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมเกี่ยวกับกรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนที่ควรนำมาใช้กับการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประเด็นกรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนข้อที่หนึ่ง

นายอธิคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า กรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนข้อที่หนึ่ง เป็นการกำหนดให้ศาลมีหน้าที่บริหารจัดการคดีให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเป็นธรรมแก่คู่กรณีทุกฝ่ายและให้ศาลสั่งให้ผู้ที่มีข้อพิพาทหรือข้อบกพร่องทางวิธีพิจารณานั้นเห็นว่าไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ศาลบริหารจัดการคดีอย่างเป็นธรรมเนื่องจากศาลจะพิจารณาคดีและบริหารจัดการคดีอย่างเป็นธรรมอยู่แล้ว ส่วนการแก้ไขในกรณีที่มีข้อพิพาทหรือข้อบกพร่องทางวิธีพิจารณานั้น ควรกำหนดเพิ่มเติมในร่างมาตรา ๑๙ โดยกำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องภายในระยะเวลาอันสมควรตามที่ศาลกำหนด

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรอบวิธีพิจารณาในระบบไตสวนจะนำไปใช้กับการพิจารณาคดีของ ศาลรัฐธรรมนูญด้วย ซึ่งคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญแตกต่างจากคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้ เสนอเพิ่มความเป็นวรรคสอง ของร่างมาตรา ๑๙ ดังนี้

“ในกรณีที่มีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องทางวิธีพิจารณาเกิดขึ้น ให้ศาลสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควร กำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม”

นายอธิคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า อาจไม่จำเป็นต้องกำหนดเนื้อหา เช่นเดียวกับวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ แต่ควรกำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้อง

ประเด็นกรอบวิธีพิจารณาในระบบไตสวนข้อที่สอง

นายอธิคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า ในการพิจารณาคดีระบบไตสวน โดยปกติศาลจะใช้วิธีการค้นหาความจริงในทางที่เป็นคุณและเป็นโทษกับจำเลย ส่วนการรับฟังพยานหลักฐานของศาลนั้น สอบถามว่ากรอบวิธีพิจารณาในระบบไตสวนข้อที่สอง มีความประสงค์ให้ศาลรับฟังพยานบอกเล่า และพยานที่เกิดขึ้นหรือได้มาโดยมิชอบด้วยหรือไม่

นายณรงค์ ทับทิมไสย์ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ความสำคัญในระบบไตสวน คือ การค้นหาความจริง ซึ่งนำมาจากกฎหมายของประเทศเยอรมนี ในทางปฏิบัติศาลจะมีหน้าที่ในการค้นหาความจริงเพื่อทำให้เกิดความยุติธรรม

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากศาลใช้วิธีการค้นหาความจริงในการพิจารณาคดีก็ควรกำหนดไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน ส่วนการรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบนั้นจะมีกฎหมายที่ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบแล้ว

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. กล่าวว่า ปัจจุบันศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพัฒนาวิธีการพิจารณาคดีโดยรับฟังพยานหลักฐานที่มีลักษณะเปิดกว้างมากขึ้น และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “การพิจารณาคดีให้ใช้ระบบไตสวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงได้ทั้งในทางเป็นคุณและเป็นโทษกับจำเลยได้” เพื่อให้ศาลพิจารณาคดีโดยใช้ระบบไตสวนในการค้นหาความจริงได้อย่างเต็มที่ ส่วนการรับฟังพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น ควรกำหนดให้ผู้พิพากษาสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใดโดยไม่ต้องใช้วิธีการรับฟังพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

นายณรงค์ ทับทิมไสย์ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ชี้แจงว่าการพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะนำพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องทุกประเภทเข้าสู่สำนวนการพิจารณา และจะให้โอกาสแก่จำเลยให้สามารถต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ โดยผู้พิพากษาจะใช้ดุลพินิจพิจารณาเองว่าจะรับฟังพยานหลักฐานแต่ละประเภทได้เพียงใด ส่วนพยานหลักฐานที่ต้องห้ามรับฟังนั้นมีเพียงประเภทเดียว คือ พยานหลักฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นแห่งคดี

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากศาลใช้วิธีการรับฟังพยานหลักฐานในลักษณะเช่นนี้ ก็ควรกำหนดไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้พิพากษาในการพิจารณาคดีต่อไป

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. กล่าวว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานที่มีลักษณะเป็นพยานบอกเล่ายังขาดความชัดเจน ในทางปฏิบัติศาลจะให้คู่ความนำสืบพยานบอกเล่าก่อนแล้วศาลจะพิจารณาว่าพยานบอกเล่านั้นสามารถรับฟังได้หรือไม่ ส่วนกรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนข้อที่สองมีความมุ่งหมายให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานทุกประเภทโดยไม่ต้องใช้บทตัดพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ การพิจารณาคดีให้ใช้ระบบไต่สวนโดยให้ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงได้ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ และในการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง ให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานได้ทุกประเภท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติห้ามรับฟังไว้โดยเฉพาะ ไม่ว่าจะการนำสืบพยานหลักฐานนั้นจะมีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากขั้นตอน วิธีการหรือกรอบเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าศาลได้มีโอกาสแก่คู่กรณีฝ่ายอื่นในการนำสืบพยานหักล้างแล้ว ก็ให้ศาลรับฟังได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้นในคดีนั้น”

ประเด็นกรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนข้อที่สาม

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนข้อที่สาม เป็นเรื่องการกำหนดประเด็นแห่งคดี จึงควรนำมาใช้กับการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญและไม่จำเป็นต้องนำมาใช้กับการพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประเด็นกรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนข้อที่สี่

นายอติคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า กรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนข้อที่สี่ เป็นการให้ศาลมีอำนาจยกข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งโดยปกติศาลจะมีอำนาจยกข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนขึ้นมาพิจารณาเองได้ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในกฎหมาย

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรอบวิธีพิจารณาในระบบไต่สวนข้อที่สี่ ควรนำมาใช้กับศาลรัฐธรรมนูญ โดยในการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญนั้นไม่ควรนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาปรับใช้

นายโสภณ โรจน์อนนท์ ประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา กล่าวว่า ศาลคดีอาญาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะพยายามพิจารณาคดีให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แต่ที่ผ่านมาศาลไม่สามารถพิจารณาคดีอย่างเร่งรัดได้ เนื่องจากต้องใช้เวลาในการตรวจสอบเอกสารจำนวนมาก ส่วนสาเหตุที่ทำให้การพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองล่าช้า เกิดจากศาลจะต้องพิจารณาคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของนักการเมืองท้องถิ่นซึ่งมีจำนวนมากและบางคดีมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดอายุความ ส่งผลให้การพิจารณาคดีของผู้ดำรงตำแหน่งเมืองที่สำคัญล่าช้า จึงควรกำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาเฉพาะคดีสำคัญและอยู่ในความสนใจของประชาชน ส่วนคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของนักการเมืองท้องถิ่นนั้น ควรกำหนดให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นผู้พิจารณา

นายอติคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบประกอบด้วย ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางและศาลอาญาคดีทุจริตและ

ประพฤติมิชอบภาคจำนวนเก้าภาค ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ จึงสามารถพิจารณาคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของนักการเมืองท้องถิ่นได้

ประธานกรรมการกล่าวขอบคุณประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมที่มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในวันนี้

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. บางร่างมาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๗

“มาตรา ๗ ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจของศาลอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ความในร่างมาตรา ๗ ความว่า “ให้เป็นอำนาจของศาลอื่น” มีที่มาอย่างไร

นางชื่นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๗ ความว่า “ให้เป็นอำนาจของศาลอื่น” ต้องการให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามร่างมาตรา ๗

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๗ เป็นดังนี้ “มาตรา ๗ ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจของศาลอื่น”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจของศาลอื่น”

มาตรา ๘

“มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และมีอำนาจออกข้อกำหนดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดอื่นเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งเมื่อได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่ใช่ข้อกำหนดดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ความในวรรคหนึ่ง ความว่า “ข้อกำหนดอื่นเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาล” มีที่มาอย่างไร

นางชีนุสน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในวรรคหนึ่ง ตั้งแต่คำว่า “เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดอื่นเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” เป็นไปตามความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ที่ต้องการให้เกิดความชัดเจนว่าประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดในเรื่องใดบ้าง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคหนึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนว่าการออกข้อกำหนดต้องเป็นไปเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และต้องเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เท่านั้น

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๘ โดยไม่มีการแก้ไข

จากนั้น นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ รายงานผลการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ว่าคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาบทเฉพาะกาล ซึ่งมีทั้งผู้ที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดปัจจุบันพ้นจากตำแหน่ง จึงได้เสนอให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษารายละเอียดในเรื่องนี้ให้ชัดเจนว่าหากกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดปัจจุบันดำรงตำแหน่งต่อไปแล้วจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างไร และยังเสนอให้คณะกรรมการวิสามัญชุดนี้ปรับปรุงเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ให้เสร็จสิ้นโดยเร็วเพื่อจะนำมาเสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาต่อไป ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีการวิสามัญบางคนตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับคณะกรรมการสรรหาที่ยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ต่อไปโดยไม่มีกำหนดว่าจะสิ้นสภาพเมื่อใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการสรรหาชุดเดิมจะดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการในองค์กรอิสระชุดใหม่ขึ้นมาแทนที่ชุดเดิมที่หมดวาระ เหตุที่ยังต้องให้คณะกรรมการสรรหาชุดเดิมคงอยู่ต่อไปเนื่องจากเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการชี้ว่ากรรมการในองค์กรอิสระขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือไม่ และเมื่อคณะกรรมการสรรหาชี้ว่ากรรมการในองค์กรอิสระคนใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามซึ่งเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ก็ต้องมีกรรมการสรรหากรรมการในองค์กรอิสระใหม่แทนโดยคณะกรรมการสรรหาชุดใหม่ที่จะตั้งขึ้น

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า กรณีที่คณะกรรมการสรรหาชุดเดิมชี้ว่ากรรมการในองค์กรอิสระขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามซึ่งเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และต้องมีกรรมการสรรหาคณะกรรมการสรรหาชุดใหม่ขึ้นแทนชุดเดิม คณะกรรมการสรรหาชุดใหม่สามารถมีความเห็นแย้ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาชุดเดิมในประเด็นการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของกรรมการในองค์กรอิสระที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาชุดเดิมถือเป็นที่สุดไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงเหตุในเรื่องใหม่ซึ่งอาจเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในเรื่องคุณสมบัติของกรรมการในองค์กรอิสระที่กำหนดระยะเวลา เช่น ต้องเป็นนักวิชาการอย่างน้อยกี่ปี หรือทำงานด้านใดเป็นเวลาอย่างน้อยกี่ปี หากกรรมการในองค์กรอิสระคนใดที่ต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติดังกล่าว ไปดำเนินการทำให้ตนมีคุณสมบัติครบในภายหลังก็จะเป็นเหตุให้คุณสมบัติของผู้นั้นเปลี่ยนแปลงไป

แต่ทั้งนี้รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐๒ กำหนดลักษณะต้องห้ามให้กรรมการในองค์กรอิสระสามารถดำรงตำแหน่งได้เพียงครั้งเดียว จึงไม่สามารถกลับมาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในองค์กรอิสระได้อีก

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นายสกนธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินตารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมวิธีการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์